

Møte torsdag den 29. november kl. 10President: **K a r i L i s e H o l m b e r g**

D a g s o r d e n (nr. 20):

1. Redegjørelse av miljøvernministeren om klimaforhandlingene i Marrakech
2. Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 77/2001 av 19. juni 2001 om endring av vedlegg XIII i EØS-avtalen (skipsavfallsdirektivet) (Innst. S. nr. 27 (2001-2002), jf. St.prp. nr. 102 (2000-2001))
3. Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om samtykke til deltaking i ei avgjerd i EØS-komiteen om endring av protokoll 31 i EØS-avtala om deltaking for EFTA/EØS-statane i ei fellesskapsramme for samarbeid for å fremje berekraftig byutvikling (Innst. S. nr. 26 (2001-2002), jf. St.prp. nr. 9 (2001-2002))
4. Referat

Presidenten: Fra representanten Eli Sollied *Øveraas* foreligger søknad om permisjon i tiden fra og med 3. desember til og med 6. desember, og fra representantene Åge Konradsen, Finn Kristian Marthinsen og Per Ove Width om permisjon i tiden fra og med 4. desember til og med 6. desember, alle for å delta i Den vesteuropeiske unions parlamentariske forsamlings 47. sesjon i Paris.

Etter forslag fra presidenten ble enstemmig besluttet:

1. Søknadene behandles straks og innvilges.
2. Følgende vararepresentanter innkalles for å møte i permisjonstiden: For Buskerud fylke: Unni Hennem Lie
For Møre og Romsdal fylke: Ola T. Heggem
For Troms fylke: Anna Amdal Fyhn
For Vestfold fylke: Vidar Andersen
3. Vidar Andersen innvelges i Lagtinget for den tid han møter for representanten Per Ove Width.

S a k n r . 1

Redegjørelse av miljøvernministeren om klimaforhandlingene i Marrakech

Statsråd Børge Brende: Jeg er glad for å kunne gi Stortinget en redegjørelse om den siste utviklingen i de internasjonale klimaforhandlingene.

Klimatoppmøtet i Marrakech for tre uker siden var en viktig milepæl i arbeidet for å bekjempe menneskeskapte klimaendringer. Det ble her oppnådd enighet om det internasjonale regelverket for gjennomføringen av Kyotoprotokollen, og det bør nå være klart for at protokollen kan ratifiseres av tilstrekkelig mange land til at den kan tre i kraft.

Globale miljøproblemer krever samarbeid om globale løsninger. Dette gjelder i særlig grad for de menneskeskapte klimaendringene.

FNs klimapanel la tidligere i år frem sin tredje hovedrapport. Rapporten gir oss enda tydeligere dokumentasjon på at menneskelig aktivitet fører til endringer i klimaet. Det har utvilsomt vært en global oppvarming de siste 50 årene, og det vesentligste av dette skyldes sannsynligvis menneskeskapte endringer.

Hvis denne utviklingen får fortsette, kan det få katastrofale følger både når det gjelder økt temperatur, ekstreme værforhold, økt ørkenspredning, ismelting og havstigning. Økt konsentrasjon av klimagasser i atmosfæren og tregheten i klimasystemet gjør global oppvarming uunngåelig. Vi må derfor forberede oss på klimaendringer, selv om Norge og andre land gjennomfører utslippsreducerende tiltak i tiden fremover.

I Norge vil vi trolig få økt årstemperatur og mer nedbør. Det vil også bli flere stormer og mer ekstremvær, noe som kan bli både ubehagelig og svært kostbart for oss som bor her i landet.

Konsekvensene av klimaendringer er likevel langt større for de fattigste utviklingslandene, fordi manglende ressurser gjør dem dårlig rustet til å tilpasse seg klimaendringene. Samtidig har disse landene bare i liten grad bidratt til problemene. Norge og andre rike land har derfor et moralsk ansvar både for å redusere sine klimagassutslipp og for å bøte på konsekvensene.

For å stanse den globale oppvarmingen må vi så raskt som mulig begynne å redusere de globale utslippene av klimagasser. De tiltakene vi setter inn for å redusere dagens utslipp, vil kunne begrense de langsiktige klimaendringene og skadevirkningene. Industrielandene må redusere sine utslipp. Samtidig trenger vi en global løsning der det også legges til rette for utslippsbegrensninger og senere reduksjoner også i utviklingsland.

Ikraftttredelse av Kyotoprotokollen vil være et viktig skritt i riktig retning. Selv om Kyotoprotokollen bare legger opp til om lag 5 pst. reduksjon i klimagassutslippene i industrielandene i årene 2008–2012 i forhold til nivået i 1990, og dette ambisjonsnivået er blitt redusert etter at USA sa nei til protokollen, er den likevel en milepæl i den globale innsatsen for å motvirke menneskeskapte klimaendringer.

Til grunn for møtet i Marrakech lå den politiske avtalen fra partskonferansen i Bonn i juli i år. Denne avtalen gav avklaringer på mange politiske spørsmål, men man lyktes ikke med å ferdigstille beslutningstekster på viktige områder.

I Bonn ble det enighet om spørsmål av stor betydning for u-landene. Dette dreier seg hovedsakelig om finansiering av teknologioverføring, kompetanseoppbygging og tiltak for tilpasning til et endret klima. Det ble fra en gruppe i-land, inkludert EU, Norge, Canada, Island, New Zealand og Sveits, gitt løfte om et finansieringsnivå på 410 mill. dollar fra 2005. Jeg anser dette gjennombruddet på finansieringssiden som svært viktig også for det videre samarbeidet med u-land under Klimakonvensjonen. Fra norsk side vil vi følge opp vårt finansielle ansvar og fortsatt søke et aktivt samarbeid med u-landene på klimaområdet. Det er helt avgjørende.